

Danuta Gurdak
Biblioteka Papieskiej Akademii Teologicznej
Kraków

Biblioteki Europejskiej Federacji Uniwersytetów Katolickich: prezentacja witryn WWW

Na tle wciąż wzrastającej popularności i powszechności Sieci WWW, która staje się nową areną spotkań, współpracy i wymiany doświadczeń środowisk współdziałających ze sobą bibliotek – w poniższym artykule - wskazano i przybliżono witryny internetowe Bibliotek należących do Katolickich Uczelni zrzeszonych w FUCE.

„Świat się ze sobą silnie związał. Każdy kraj z każdym krajem ma wiele kontaktów i współzależności. I człowiek z człowiekiem ma tyle współzależności. Jesteśmy powiązani informatycznie, wiemy nagle wszystko o wszystkim, dociera do nas nieporównanie więcej informacji, niż docierało w historii...”¹

Spotkania bibliotekarzy, zainteresowanych najnowszą technologią i zastosowaniem nowoczesnych rozwiązań w bibliotece, mają już wieloletnią tradycję. Świadczą o tym zarówno coroczne konferencje bibliotekarzy i specjalistów informacji z całego świata², jak też federacje i konsorcja,

¹ Zanussi K.: *Sytuacja kultury na przełomie tysiącleci*. „Laski” 2001 [nr]. 6/1 s. 43.

² Np. Internet Librarian International 2001 - konferencja bibliotekarzy i specjalistów informacji naukowej, w 2001 r. odbyła się w Londynie, w dniach 26-28 marca.

w ramach których współpracują biblioteki zarówno w Polsce jak i na świecie. Oczywiście, możliwości jakie ze sobą niesie owa rewolucja medialna nie są główną i jedyną przyczyną wspólnie podejmowanych działań. Jednakże nie sposób w dzisiejszej dobie szybkiego postępu cywilizacyjnego mówić o rozwoju jakiegokolwiek biblioteki z pominięciem tak szerokiego dostępu do źródeł informacji, jakim jest Internet i strony WWW. Ponieważ biblioteki, nie tylko przecież naukowe i uniwersyteckie, tak powszechnie w tym nowym „środowisku” zaistniały, zatem stało się ono nową areną wspólnych spotkań oraz wymiany myśli i doświadczeń. Autorka artykułu wiedząc, że dla bibliotekarzy zrzeszonych w Federacji Bibliotek Kościelnych FIDES tematyka automatyzacji procesów biblioteczno-informacyjnych również jest bardzo bliska, ma nadzieję ją jeszcze bardziej przybliżyć, omawiając strony WWW bibliotek wyższych uczelni katolickich wybranych krajów europejskich.

World Wide Web jest olbrzymią siecią łączącą niezliczoną liczbę dokumentów zwanych inaczej stronami WWW. Wiele takich stron może tworzyć jedną witrynę internetową. Do ich tworzenia wykorzystywany jest specjalny język HTML (Hyper Text Markup Language). Jest on jakby opisem tego, co i w jaki sposób ma zostać wyświetlone oraz jakie mają być podjęte kroki, by została wykonana określona operacja. Strony te budowane są z wykorzystaniem koncepcji hipertekstu. Jego atrakcyjność polega na tym, że można go przenosić na wiele różnych platform. W odróżnieniu od zwykłych plików tekstowych, pozwala oprócz zwyczajnego tekstu osadzać elementy multimedialne oraz specjalne aktywne miejsca zwane potocznie odnośnikami. Tak więc jest to technika polegająca na wzajemnie odwołujących się dokumentach różnego typu, mogących zawierać „zwykły” tekst, grafikę, ruchome obrazy, efekty dźwiękowe oraz umożliwiającą wywoływanie usług sieciowych realizowanych przez komputery położone w różnych miejscach kuli ziemskiej.

Rosnąca popularność systemu WWW oraz jego możliwości w zakresie integracji elementów tekstowych i graficznych spowodowały, że wszystkie niemal biblioteki naukowe i uniwersyteckie również tą drogą oferują dostęp do swoich katalogów przy użyciu przeglądarek sieciowych. Należą do nich także biblioteki zrzeszone w Europejskiej Federacji Uniwersytetów Katolickich (FUCE)³.

Federacja powstała w 1991 r. Zrzesza uniwersytety i uczelnie katolickie 12 krajów Europy (Belgii, Francji, Malty, Niemiec, Węgier, Włoch, Holandii, Portugalii, Hiszpanii, Szwajcarii, Wielkiej Brytanii), w tym także Polski. Głównym jej celem jest zacieśnianie współpracy pomiędzy poszczególnymi uczelniami katolickimi ze szczególnym naciskiem na wyjątkową rolę i misję, jaką we współczesnym świecie mają one do spełnienia⁴. Omówione zatem zostaną witryny WWW bibliotek tychże uniwersytetów, co może być szczególnie interesujące dla członków *FIDES*, także ze względu na charakter tych uczelni oraz często ich olbrzymią tradycję i bogactwo zbiorów.

W celach porównawczych należy jednak wpierw wskazać kryteria oceny budowy i zawartości tychże stron. Zatem, w miarę omawiania wybranych witryn WWW, oferujących klasyczne usługi biblioteczne przeniesione do swego rodzaju informacyjnej cyberprzestrzeni, należy wziąć pod uwagę na ile spełniają one oczekiwania użytkowników w zakresie pozyskiwania możliwie pełnej informacji, jak i pragnienie dostępu do systemu elastycznego, oferującego szerokie możliwości wyszukiwania. Oczywiście jest, iż strony te muszą być w pełni interakcyjne, czyli muszą być w stanie wymieniać informację z użytkownikiem. Ważny jest logiczny układ materiałów i informacji, ich aktualność

³ FUCE – nazwa federacji funkcjonuje w trzech równorzędnych wersjach językowych: *Fédération des universités catholiques européennes* – *Federación de las universidades católicas de Europa* – *European Federation of Catholic Universities*.

⁴ Zob. artykuł autorki pt. *Europejska Federacja Uniwersytetów Katolickich oraz uczestnictwo Papieskiej Akademii Teologicznej we wspólnym dziele kształtowania nowego oblicza Europy*. „Biuletyn Bibliotek Kościelnych FIDES” 2000 nr 1-2 s. 96-117.

oraz użyta grafika. Istotne znaczenie mają także wersje językowe w jakich dostępna jest dana witryna oraz używany przez bibliotekę system biblioteczny. Wszystko to składa się na bardziej lub mniej przyjazny interfejs dla użytkownika⁵.

Większość bibliotecznych stron WWW ma podobną budowę i strukturę. Do najczęściej spotykanych i powtarzających się elementów można zaliczyć informacje dotyczące:

- **biblioteki** (prezentacja, często także historia biblioteki, jej struktura organizacyjna, lokalizacja i godziny otwarcia, sposoby korzystania ze zbiorów - tzw. przewodnik po bibliotece *Library Guide*)
- **usług i działalności** (informacje o możliwościach zaspakajania różnych potrzeb z wykorzystaniem dostępnych dokumentów, nowości, projekty)
- **zbiorów** (dane dotyczące katalogów, baz danych oraz dokumentów elektronicznych online – z bezpośrednim dostępem)
- **serwerów bibliotecznych** (wykaz linków, często także informacje o sieci, której biblioteka jest użytkownikiem)⁶.

Strony biblioteczne oprócz swej funkcji informacyjnej pełnią również pewną rolę marketingową będąc *instrumentem promocji usług danej placówki w środowisku, elementem przyciągającym potencjalnych klientów*⁷. Dzięki niej różne kategorie użytkowników

⁵ **Interfejs przyjazny** (ang. *friendly interface*), sposób komunikacji między człowiekiem a komputerem, mający sprawiać temu pierwszemu jak najmniej kłopotu i nie powodować niekorzystnych stresów. Uważa się, np. że interfejs graficzny jest bardziej przyjazny niż interfejs znakowy.

Za: Wielka Internetowa Encyklopedia Multimedialna „WIEM”

<http://wiem.onet.pl/wiem/0167c1.html> [18.05.2001].

⁶ Zob. Malesza E.: *Ogólna charakterystyka stron WWW polskich bibliotek*. „EBIB Elektroniczny Biuletyn Informacyjny Bibliotekarzy” 1999 nr 7 http://www.oss.wroc.pl/biuletyn/ebib07/1_malesza.html [18.05.2001].

⁷ Głowacka E.: *Funkcja informacyjna internetowych stron WWW bibliotek na przykładzie polskich bibliotek uniwersyteckich*. „Przegląd Biblioteczny” 2000 r. 68 z. 4 s. 296.

mają możliwość rozeznania w jakim stopniu dokumenty i informacje oferowane przez daną placówkę mogą zaspokoić jego potrzeby i oczekiwania.

Zatem, by przyjrzeć się bliżej temu co oferują poszczególne biblioteki, należy przejść do omówienia witryn, na których się znajdują. Niniejszy artykuł jednak nie ma na celu opisanie w sposób szczegółowy oddzielnie każdej biblioteki dostępnej na stronach WWW. Autorka pragnie jedynie zasygnalizować ich obecność i przybliżyć te spośród nich, które w prosty i przejrzysty sposób przedstawiają, możliwie największej rzeszy użytkowników Internetu, pochodzących z dowolnego kręgu kulturowego i językowego, możliwie najpełniejsze i najszerze możliwości wyszukiwawcze.

Przedstawienie bibliotek należących do Federacji FUCE na stronach WWW odbywa się w ramach prezentacji uniwersytetów z poszczególnych krajów.

Krajem najliczniej reprezentowanym przez uniwersytety katolickie są **Włochy**. Aż 11 tego typu uczelni należy do FUCE, lecz jedynie do 5 spośród nich możliwy jest dostęp za pośrednictwem Internetu. Biblioteki umieszczają swe strony, jako towarzyszące stronom głównym uczelni do której należą, z bezpośrednim do nich linkiem. Tak więc początkującemu użytkownikowi najłatwiej dotrzeć do biblioteki poprzez stronę główną uniwersytetu. Cechą jednoczącą większość omawianych włoskich bibliotek jest ich przynależność do zintegrowanego systemu bibliotecznego ALEPH⁸.

⁸ Consorzio URBE:

Catalogo U.R.B.E. (username: aleph)

Pontificia Universita' Gregoriana (username: aleph INTERNET)

Pontificia Universita' S.Tommaso (username: aleph)

Pontificia Accademia Alfonsiana (username: aleph)

Pontificio Ateneo S.Anselmo (username: aleph)

Pontificio Ateneo Antonianum (username: aleph)

Ateneo Romano della Santa Croce (INTERNET)

Pontificia Facolta' Teologica Marianum (username: aleph)

Pontificio Istituto Biblico (username: ALEPH)

Jako pierwszy z nich - **Università Cattolica del Sacro Cuore** prezentuje swą stronę wyłącznie w języku włoskim, co oczywiście jest utrudnieniem dla użytkowników posługujących się innymi językami. Ponieważ uczelnia ma swoje siedziby w czterech różnych miastach (Mediolan, Brescia, Piacenza-Cremona i Rzym) na System Biblioteczny (Il Sistema Bibliotecario)⁹ składa się dorobek tych pojedynczych ośrodków. Tak więc na stronach WWW dla czytelników udostępniony jest katalog centralny OPAC (Online Public Access Catalogue). Daje on możliwość wyszukiwania według takich kryteriów wyszukiwawczych jak: autor, tytuł, seria, hasła przedmiotowe, ISBN oraz ISSN, wydawca, rok wydania, typ dokumentu - odsyłając wprost do poszukiwanego dokumentu lub poszczególnych indeksów. Cenne jest to, że czytelnik ma możliwość wyboru, w jakiej formie otrzyma rezultat wyszukiwania (karta katalogowa, format USMARC, skrócony opis bibliograficzny). Trudno tu znaleźć natomiast odsyłacze do innych dokumentów elektronicznych (np. czasopisma elektroniczne), czy baz danych. Jednak dla osób znających język włoski, biorąc pod uwagę wspomniane różnorodne kryteria wyszukiwawcze oraz oszczędną grafikę, wityna ta może stanowić cenne i lubiane źródło informacji¹⁰.

Kolejna z Bibliotek włoskich, przy Pontificia Universite San Tommaso d'Aquino, nie jest obecnie dostępna w Internecie. Takie ośrodki akademickie jak Pontificia Universite Urbaniana, Pontificio Ateneo „Antoniano”, Pontificio Ateneo San Anselmo, Pontificio Istituto Biblico oraz Libera Universite „Maria SS. Assunta” (LUMSA) również nie mają swych witryn WWW.

Pontificio Istituto di Studi Orientali (username: aleph)

Pontificia Universita' Urbaniana (username: aleph)

Pontificia Facolte di Scienze dell'Educazione „AUXILIUM” (username: aleph)

Centro Pro Unione (username: aleph)

Pontificia Universita' Salesiana (INTERNET)

Pontificia Universita' S. Tommaso d'Aquino "Angelicum" (INTERNET)

⁹ Zob. strony WWW:

<http://bibliweb.mi.unicatt.it/script/prod/cgiweb.exe?-FUNC=UWF-ACCE>

¹⁰ Monografie (852088 dokumentów), Periodici – sede di Milano (17475), Monografie e Periodici (869563), Tesi (89628), Periodici – sede di Brescia (posadowiona na oddzielnym serwerze).

Posiada ją natomiast **Pontificia Universita Gregoriana** Biblioteka tej uczelni¹¹, jako jedna z należących do konsorcjum bibliotek wykorzystujących system ALEPH, oferuje dostęp do swych zbiorów w języku włoskim i angielskim. Wyszukiwanie w katalogu online daje użytkownikowi tej i innych zrzeszonych bibliotek wielorakie możliwości:

- przede wszystkim wyszukiwanie wg autorów, tytułów, haseł przedmiotowych, symboli klasyfikacji (LC, UKD), ISBN oraz słów występujących w różnych elementach opisu,
- pozycja może być wyszukana w zbiorze poprzez przeglądanie indeksów lub poprzez wyszukiwanie z wykorzystaniem algebry Boole'a,
- istnieje możliwość maskowania liter i obustronnego obcinania wyrazów w zapytaniach,
- system tworzy listę wyników wyszukiwania - może ona być wykorzystywana w dalszym wyszukiwaniu, drukowana, zapisywana na dysk lub wysyłana pocztą elektroniczną,
- istnieje również możliwość wyświetlania i wydruku wyszukanych opisów w różnych formatach,
- użytkownik może dotrzeć do konkretnego opisu bibliograficznego, opisu egzemplarzy danej pozycji będących w zasobach biblioteki, wykazu posiadanych numerów czasopisma oraz do karty czytelnika,
- możliwość zamawiania lub rezerwowania pozycji oraz przedłużania terminu wypożyczenia w trybie on-line w trakcie sesji wyszukiwawczej poprzez internet.

Witryna tej Biblioteki posiada wyważoną szatę graficzną odwołującą się do symboli chrześcijańskich, z obecnością delikatnej, animacji. Użytkownik, który raz zagościł na tych stronach, z pewnością często będzie korzystał z nich wielokrotnie, gdyby zaś miał jednak kłopoty w korzystaniu z bazy może skorzystać z szerokiego systemu pomocy. Jest też możliwość przesłania własnych uwag odnośnie funkcjonowania bazy.

¹¹ Zob. strony WWW: <http://biblio.unigre.urbe.it/>

Biblioteca Universita Pontificia Salesiana¹², poza wymienionymi wyżej możliwościami wynikającymi z faktu używania tego samego systemu bibliotecznego, jako jedna z niewielu zaraz na wstępie, oprócz ogólnych informacji, zapoznaje swych użytkowników z regulaminem. Prezentująca swe zasoby w języku włoskim i angielskim, ułatwia korzystanie z nich prowadząc użytkownika nie tylko poleceniami w wybranym języku, lecz równolegle wykorzystując język znaków i symboli, rozmieszczonych na „klawiszach” jakby wyjętych wprost z klawiatury komputerowej. Dostęp do bibliograficznej bazy danych (Bibliographical Information „Osservatorio della Gioventu”), jest możliwy po uprzednim zalogowaniu się przy użyciu hasła i password, co jednak nie nastręcza czytelnikowi żadnych problemów. Witryna ta stanowi zatem źródło informacji o wartości oryginalnej, ale jest także jednocześnie bramką do innych stron. Zamieszczono tutaj bowiem **odsyłacz do innych serwerów bibliotecznych**¹³, a to:

- biblioteki narodowe (m.in. GABRIEL – Gateway to Europe’s National Libraries; Bibliothèque Nationale de France; Biblioteca Apostolica Vaticana; Library of Congress – Telnet Catalog i Web catalog);
- biblioteki uniwersyteckie (Université Louvain-La-Neuve, Università di Bologna – Almatel, Oxford University Library System, Harvard University Library, University of California Library System – MELVYL i inne);
- katalogi centralne (np. Włochy: ICCU – Istituto Centrale per il Catalogo Unico, Hiszpania: Bibliotecas Públicas del Estado, Wielka Brytania: CURL/OPAC);
- katalogi innych bibliotek w świecie korzystających z systemu ALEPH (m.in. Izrael: Jewish National and University Library,

¹² Zob. strony WWW: <http://www.ups.urbe.it/proposta/biblio.html>

¹³ National Libraries; University Libraries; Collective Catalogs; Aleph Catalogs; Bibliographical Information - Books; Bibliographical Information - Reviews; Bibliographical Information - Articles; Library Catalogs Links; Dewey Classification Libraries & Resources; Cataloging Tools; Library Associations & Accademic Organizations; Library Journals; Library Newsgroups; Other Library Resources.

<http://www.ups.urbe.it:4001/ALEPH/ENG/XXX/eng-lib-list>

- Włochy: Università degli Studi di Genova, Hiszpania: Consejo Superior de Investigaciones Científicas, Szwajcaria: CERN – European Organization for Nuclear Research);
- bibliograficzne bazy danych dla książek, czasopism, artykułów (m.in. Books & Book Collecting, Publishers' Catalogues Home Page, Bibliografía Unión Europea, Base de Datos del ISBN, Catalogo Italiano dei Periodici – ACNP, Elsevier Science Tables of Contents service);
 - linki do innych ciekawych katalogów bibliotecznych oraz stron omawiających narzędzia katalogowania (m.in. Libraries Around the World, Library Servers via WWW, Library Catalogues on the World Wide Web, HBZ Deutsche Bibliotheken online, UK Higher Education and Research Libraries; LCC Directorate, Machine-Readable CatalogingMARC Home Page);
 - stowarzyszenia biblioteczne (IFLA – International Federation of Library Associations and Institutions, OCLC – Online Computer Library Center, ALA – American Library Association, ARL – Association of Research Libraries);
 - czasopisma biblioteczne (Ariadne, Cataloging & Classification Quarterly, D-lib magazine i inne);
 - biblioteczne grupy dyskusyjne (ALEPHINT archive, Library-Oriented Lists and Electronic Serials, Web4Lib Electronic Discussion);
 - inne serwisy biblioteczne (CILEA – Biblioteca Virtuale Lombarda, BUBL Information Service – Librarianship, Internet Public Library Reference Center, Libraries and Librarianship online – Università di Parma, Library and Information Science – LCC, Library Hotlist, Libraryland i inne).

Zamieszczono także nie bez znaczenia informację, iż strona jest systematycznie aktualizowana przez Gregorio Wieczorek.

Jak więc można się przekonać, oprócz dostępu do katalogu (650 tys. vol., 1500 tytułów czasopism naukowych w prenumeracie ciągłej), biblioteka oferuje ogromną ilość linków, szczególnie przydatnych w pracy bibliotekarzy i pracowników informacji naukowej.

Warto jeszcze wspomnieć o katalogu centralnym funkcjonującym pod nazwą **URBS** (Unione Romana Biblioteche Scientifiche), do którego wiodą odsyłacze ze strony głównej Papieskiego Uniwersytetu Laterańskiego (**Pontificia Università Lateranense**)¹⁴. Użytkownicy mogą z niego korzystać w języku włoskim i angielskim. URBS powstała w 1992 roku pod patronatem „Unione Internazionale degli Istituti di Archeologia, Storia e Storia dell'Arte” w Rzymie i zjednoczyła 14 rzymskich bibliotek naukowych, różnych nacji europejskich¹⁵. OPAC (On-line Public Access Catalogue) oferuje pełne możliwości wyszukiwawcze zarówno w katalogu głównym, jak i w katalogach online poszczególnych instytucji członkowskich.

Wszystkie uniwersytety w **Hiszpanii**, będące członkami Europejskiej Federacji Uniwersytetów Katolickich posiadają swe witryny internetowe. Dlatego też, jak w innych przypadkach, tak i tu, właśnie w nich będziemy szukać linków do prezentujących je bibliotek. Nie należy się także zrażać językiem hiszpańskim, czy nawet na niektórych stronach baskijskim¹⁶, gdyż każda biblioteka także posiada angielską wersję językową. Nie dotyczy to jedynie biblioteki **Universidad Pontificia de Salamanca – Biblioteca UPSA**¹⁷ i jest to jednym z kilku poważnych mankamentów tej strony. W bardzo przejrzysty i zwięzły sposób zaprezentowane są ogólne informacje dotyczące biblioteki, dostępne są także pliki tekstowe dotyczące nowości wydawniczych z wielu dziedzin (teologia, filozofia, psychologia, pedagogika, informatyka, a także

¹⁴ Zob. strony WWW: <http://www.urbs.vatlib.it/urbs/frsetPresentation.asp>

¹⁵ American Academy in Rome, Historisches Institut beim Osterreichischen Kulturinstitut in Rom, Biblioteca Apostolica, Vaticana Institutum Romanum Finlandiae, Det Danske Institut for Videnskab og Kunst i Rom, Istituto Patristico Augustinianum, The British School at Rome, Libera Università "Maria SS. Assunta", Deutsches Archäologisches Institut, Det Norske Institut i Roma for Kunsthistorie og Klassisk Arkeologi, Ecole Française de Rome, Pontificia Università Lateranense, Escuela Española de Historia y Arqueología, Svenska Institutet i Rom, Istituto Storico Italiano per il Medio Evo, Bibliotheek Van Het, Nederlands Instituut te Rome.

¹⁶ Zob. Universidad de Deusto Strony WWW: <http://www.deusto.es/>

¹⁷ Zob. strony WWW:

<http://www.upsa.es/%7E/servicios/biblioteca/biblioteca.html>

dotyczących rodziny, ekumenizmu, Biblii, Kościoła Katolickiego i prawa kanonicznego) za okres ostatniego półrocza. Jest link odsyłający do czasopism elektronicznych z poszczególnych dziedzin, dostępny jest też katalog Biblioteki Teologicznej oraz Katalog Wydawnictw Ciągłych. Użytkownik bez specjalnych uprawnień nie może skorzystać z oferowanych baz danych, jednak przede wszystkim nie można znaleźć łącza do katalogu centralnego, co jest dużym zaskoczeniem. Prosty układ zagospodarowania ekranu szybko jednak pozwala się zorientować w oferowanych możliwościach.

Barcelonę prezentują biblioteki trzech ośrodków akademickich: Escuela Superior de Administración y Dirección de Empresas (ESADE)¹⁸ oraz Universitat Ramon Llull wraz z biblioteką Institut Quimic de Sarria.

Biblioteka ESADE należy do wspólnej sieci *Universitat Ramon Llull library network*. Współpracuje także z wieloma innymi instytucjami, tworząc między innymi bibliograficzne bazy danych dotyczące ekonomii¹⁹. Biblioteka pracuje też w ramach sieci lokalnej REBIUN (*ESADE local network*) oraz wielu innych, które w bardzo przystępny sposób są przedstawione na witrynach dotyczących tej biblioteki. Można na nich znaleźć całe bogactwo informacji. Począwszy od Cyfrowej Biblioteki (*Digital Libray*), dzięki której można korzystać z serwisów informacyjnych (*ESADE Library services*), czasopism w wersji elektronicznej oraz z baz danych i połączeń ze stronami dotyczącymi ekonomii, prawa, przedsiębiorczości²⁰. Strony tej biblioteki nie tylko wszechstronnie realizują funkcję informacyjną, marketingową, lecz także są w pełni interakcyjne – użytkownik, poza możliwością przeszukiwania poszczególnych indeksów katalogu online (autorskiego, tytułowego, haseł przedmiotowych, serii), może również zawęzić wyszukiwanie według daty publikacji, czy języka (hiszpański,

¹⁸ Zob. strony WWW: <http://www.esade.es/biblio/e/index.htm>

¹⁹ Dostęp do nich jest możliwy poprzez *PRISMA database*:
<http://www.esade.es/biblio/prisma.htm>

²⁰ Dostęp tylko z komputerów znajdujących się w kampusie uniwersyteckim.

kataloński, angielski, francuski, niemiecki, włoski) lub słów kluczowych. Dla osób łączących się z katalogiem, z komputerów znajdujących się w kampusie uniwersyteckim tej uczelni, funkcjonują wszelkie opcje związane z zamawianiem, rezerwacją itp., istnieje także możliwość wysłania własnych uwag i sugestii. Bardzo często zamieszczane są informacje odnośnie częstotliwości aktualizowania danych oraz różnorodne statystyki.

W sieci należącej do Universitat Ramon Llull, wymienionej już *Universitat Ramon Llull library network* uczestniczy 13 bibliotek, w tym kolejna z uczelni zrzeszonych w FUCE, biblioteka **Institut Químic de Sarrià**, jednak można tu napotkać na utrudnienia, gdyż witryny te znajdują się jeszcze „w budowie”.

Pośród wielu innych zwraca uwagę - szczególną dbałością o zagospodarowanie ekranu i estetykę strony - Biblioteka należąca do **Universidad Pontificia Comillas de Madrid**. Witryny tej Biblioteki przyciągają użytkownika wyszukany stylem, kolorowymi animacjami, czy też zeskanowanymi inkunabułami oraz zdjęciami starych i nowoczesnych pomieszczeń Biblioteki, uzupełniających jej historię. Podany jest dostęp do katalogu za pośrednictwem stron WWW²¹ oraz Telnetu²². Na poziomie przeszukiwania katalogu znika możliwość angielskiej wersji językowej, co jednak szczególnie nie utrudnia korzystania z niego, gdyż wyszukiwanie jest możliwe dzięki formularzowi wyszukiwawczemu, umożliwiającemu wybór pomiędzy hasłami z indeksu autorskiego, tytułowego, a także wyszukiwanie wg wydawcy, czy typu dokumentu. Wynikiem wyszukiwania są poszczególne indeksy, jako ekran pośredni, lub opis w formie karty katalogowej (możliwy format MARC, ISBD, opis skrócony). Czytelnik otrzymuje także informacje o lokalizacji pozycji, sygnaturze, oraz dostępności. Istnieje też możliwość rezerwacji. Biblioteka oferuje dostęp do baz danych, jednak ze względu na hiszpańską wersję językową korzystanie z nich może być

²¹ Zob. strony WWW:

<http://130.206.67.16/cgi-bin/abwebp.exe/X6105/ID17568/G0>

²² Telnet (biblioteca.upco.es) login: opac

utrudnione²³. Można także połączyć się z Biblioteką Narodową Hiszpanii – Biblioteca Nacional²⁴ oraz innymi ośrodkami uniwersyteckimi w Hiszpanii, Europie i na świecie dostępnych w Internecie. Omówiona witryna wydaje się być bardzo przyjazna, nie jest przeładowana nadmiarem informacji, użyta jest delikatna grafika i animacja nie obciążająca połączeń internetowych, oferuje użytkownikowi prosty system pomocy.

W **Belgii** jest 9 członkowskich ośrodków uniwersyteckich, będących członkami FUCE. Biblioteki Uniwersytetów Antwerpii prezentują się wspólnie na stronach WWW (RUCA, UFSIA, UIA²⁵), uczestnicząc w Sieci Anet (Antwerp library network). Zatem chcąc odwiedzić Bibliotekę **Universiteit Antwerpen UFSIA** automatycznie łączymy się ze stroną umożliwiającą dostęp do wszystkich bibliotek uczestniczących w **Sieci Anet library network**²⁶. Należą bowiem do niej nie tylko wymienione biblioteki uniwersyteckie, lecz także inne w tym mieście – muzealne, miejskie, prawnicze, szkół średnich i wyższych. Katalog, z którego można korzystać poprzez Sieć Anet (**Anet WWW catalogue**) umożliwia korzystanie z następujących baz danych:

- **Zebra** (katalog centralny specjalistycznych bibliotek akademickich głównie z regionu Antwerpii),
- **Antilope** (katalog centralny czasopism Biblioteki Królewskiej, bibliotek uniwersyteckich oraz specjalistycznych bibliotek naukowych w Belgii),
- **Bronco Bibliographisch Repertorium van ONline COntents** (wykaz zawartości czasopism naukowych od 1993 r.; obejmuje 14 tys. czasopism naukowych i jest codziennie aktualizowany przez Swets & Zeitlinger)

²³ Repertorio Teologia; Selección Bibliografica ICAI - ICADE; Catalogo de Folletos; Boletín de Trabajo Social) - zob. strony WWW: <http://www.upco.es/biblioteca/index.html>

²⁴ Zob. strony WWW: <http://www.upco.es/biblioteca/index.html>

²⁵ RUCA – Universitair Centrum Antwerpen; UFSIA – Universitaire Faculteiten Sint-Ignatius Antwerpen; UIA – Universitair Instelling Antwerpen.

²⁶ Zob. strony WWW – Anet catalogues: <http://lib.ua.ac.be/WWWOPAC/wwwopac.html>

- **CCB Belgian Union Catalogue** (zawiera tytuły monografii katalogów komputerowych największych akademickich i specjalistycznych bibliotek belgijskich).

Sieć Anet udostępnia również bibliograficzną bazę Academic Bibliography of the UA, będącą listą wszystkich publikacji opublikowanych przez członków University of Antwerp (RUCA, UFSIA, UIA). Dostęp do niej jest możliwy wyłącznie poprzez World Wide Web.

Poza siecią Anet witryna Uniwersytetu w Antwerpii oferuje również:

- **newsy** (bieżące serwisy informacyjne dotyczące bibliotek – podane niestety w języku flamandzkim²⁷);
- **katalogi** (centralny katalog bibliotek Antwerpii, katalogi innych bibliotek belgijskich, a także różnych krajów w Europie i na świecie);
- **bazy danych** (ERL database server of the University of Antwerp Libraries, Kahawa – library information network);
- **czasopisma elektroniczne** (pełne teksty).

Należy dodać, że sposób prezentacji strony ułatwia poruszanie się po niej i jest zorganizowany w logiczny sposób, jednakże, gdyby mimo to użytkownik miał wątpliwości, może skorzystać z porad zawartych w *Library Guide*. Można stwierdzić, że witryna ta stanowi bardzo przyjazne i bogate źródło danych.

Inną siecią, w ramach której współpracują biblioteki belgijskie, jest **Libis Library Network**. To konsorcjum bibliotek i centrów informacyjnych, w którym uczestniczą kolejne biblioteki uniwersytetów belgijskich, zrzeszonych w FUCE. Są to: **Facultés Universitaires Saint-Louis, Katholieke Universiteit Brussel, Katholieke Universiteit te Leuven, Facultés Universitaires de Notre-Dame de la Paix**. Biblioteki te, wraz z innymi bibliotekami i instytucjami należącymi do Libis library network tworzą katalog zawierający ponad 2 miliony opisów bibliograficznych książek i czasopism. Codziennie wpływa ponad 800 nowych opisów. Dostęp do katalogu możliwy jest poprzez strony WWW w wersji darmowej

²⁷ Nieuws en aankondigingen: <http://lib.ua.ac.be/ualib.html>

(guest access) oraz dla użytkowników zarejestrowanych (ci drudzy mają możliwość zapisywania wyników wyszukiwania w formie plików, ściągania ich lub przesyłania pocztą elektroniczną, mogą oni też korzystać z połączeń telnetowych). Dla użytkowników korzystających z Guest Web Access jest przygotowany formularz wyszukiwawczy, umożliwiający następujące operacje: wyszukiwanie poprzez indeksy, proste wyszukiwanie wg tytułu, wyszukiwanie złożone, historia zadanych pytań, informacje o możliwości wypożyczenia, informacje o poszczególnych bibliotekach, możliwość przesłania poczty elektronicznej oraz wyboru języka (angielski, francuski, flamandzki).

Sposób prezentacji witryn bibliotek uczestniczących w tej sieci jest logiczny. Użyta grafika ma istotne znaczenie dla treści na nich zawartych i ułatwia korzystanie z możliwości, jakie oferują. Podane informacje o poszczególnych bibliotekach, dostępie do katalogu, baz danych, czasopism elektronicznych oraz innych stron i serwisów związanych tematycznie, zaspokajają oczekiwania użytkowników. Podają przynajmniej dwie wersje językowe. Są to strony zbudowane w pełni profesjonalnie.

Wszystkie powyższe zalety dotyczą także witryny Biblioteki **Université catholique de Louvain - LIBELLULE** (Système informatique de gestion des Livres, de l'Information et des Bibliothèques de l'Université catholique de Louvain)²⁸. Strony te, jako dodatkową zaletę posiadają dwa sposoby prezentacji: w wersji tekstowej oraz w formie graficznej. Natomiast dostęp do katalogu komputerowego UCL jest możliwy poprzez *Virtua Web Gateway*. Istnieje także opcja wyboru katalogu Biblioteki Kongresu *Library of Congress*, są też aktywne różne wersje językowe (j. angielski, francuski, hiszpański, kataloński, włoski, a także polski niestety nieaktywna). Katalog komputerowy można przeszukiwać według następujących kategorii: nazwy autora, tytułu, hasła przedmiotowego, wydawcy, sygnatury, słów kluczowych i złożonych wyrażeń wyszukiwawczych. Można także zakładać filtry zawężające wyszukiwanie (np. wg roku wydania).

²⁸ Zob. strony WWW: <http://www.bib.ucl.ac.be/index2.html>

Przykład tej biblioteki przytoczono, jako być może interesujący dla bibliotekarzy, ze względu na fakt wykorzystywania przez nią systemu VTLS (Virginia Tech Library System).

Innym krajem, również licznie reprezentowanym w Federacji Europejskich Uniwersytetów Katolickich jest **Francja**. Niestety, zupełnie inaczej rzecz ma się ze stronami WWW. Spośród 6 uniwersytetów członkowskich **Centre Sèvres** w ogóle nie jest obecny w sieci WWW, natomiast adresy internetowe Université Catholique de Lyon²⁹ oraz Institut Catholique de Toulouse³⁰, podane na stronie WWW uniwersytetów członkowskich w Federacji³¹, okazują się nieaktualne. Być może jest to efekt bardzo często zmieniających się w przestrzeni World Wide Web lokalizacji poszczególnych dokumentów, które ją tworzą. Nasuwa się wniosek o zmienności i ulotności danych obecnych w wirtualnej przestrzeni oraz o konieczności ich nieustannej aktualizacji.

Do **Université Catholique de Lille** należy kilkanaście bibliotek wydziałowych, w sposób bardzo skrótowy podane są informacje dotyczące każdej z nich, (godziny otwarcia, charakter zbiorów, zasoby), jednak nie jest możliwy dostęp do ich katalogów ze stron WWW. Z kolei wyłącznie francuskojęzyczna witryna Université Catholique de l'Ouest nie posiada odnośników do Biblioteki.

Jedynie pięknie zaprojektowana strona **Institut Catholique de Paris**, choć wciąż będąca w konstrukcji odsyła do Biblioteki³². Zaprezentowano tutaj: Bibliothèque de Fels, Bibliothèque Jean de Vernon oraz połączenia z innymi bibliotekami via Internet. Przedstawienie każdej z nich polega na podaniu informacji dotyczących ogólnej prezentacji, lokalizacji i godzin otwarcia, zasobów bibliotecznych oraz katalogu. **Bibliothèque de Fels**, będącą Biblioteką Instytutu Katolickiego w Paryżu, została ufundowana w 1875 r., gromadzone zbiory dotyczą głównie tematyki religijnej, filozoficznej, psychologicznej, nauk

²⁹ Zob. strony WWW: http://www.mairie-lyon.fr/focus/ecoz_UCL-a.html

³⁰ <http://www.ec-aveyron.asso.fr/region/ict/index.htm>

³¹ <http://www.fiuc.org/fuce/members/france.html>

³² <http://www.icp.fr/html/somuk-ca.htm>

społecznych, literatury. Zautomatyzowany katalog dostępny jest jedynie w obrębie Instytutu, nie ma więc możliwości wyszukiwawczych przez strony WWW. Wszystkie informacje są wyłącznie w języku francuskim.

Polska także należy do europejskich krajów członkowskich FUCE. Reprezentują ją trzy uczelnie katolickie: Papieska Akademia Teologiczna w Krakowie, Katolicki Uniwersytet Lubelski oraz Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego. PAT oraz UKSW nie mają aktualnych powiązań ze stronami prezentującymi uniwersytety poszczególnych krajów członkowskich FUCE. Jednakże można je odnaleźć w Internecie i zostaną przybliżone ich witryny biblioteczne.

Biblioteka Papieskiej Akademii Teologicznej prezentuje strony Biblioteki w języku polskim. Oferują ogólne informacje o Bibliotece, jej zbiorach i organizacji, strukturze oraz usługach dodatkowych. Przedstawiona jest Dyrekcja oraz Biblioteki Wydziałowe wraz z adresami e-mail. Jest też możliwość dostępu do katalogu poprzez Telnet³³. Biblioteka PAT na bieżąco opracowuje swe zbiory w systemie VTLS, w którym udostępniany jest katalog główny. Zasoby biblioteczne obejmują także informacje o gromadzonych książkach (od 1997 r.). Jest również podana informacja o istniejących bazach dostępnych lokalnie, (zapisane w systemie MAK zawartości wybranych czasopism religijnych, bazy danych na dyskach optycznych (CD-ROM) z zakresu teologii i historii kościoła oraz bazy Federacji Fides). W komputerowych bazach danych bibliograficznych można wyszukiwać informacje według różnych charakterystyk: formalnych (np. autorów, tytułów czasopism lub serii) oraz treściowych (np. słów kluczowych). Witryny Biblioteki są skromne, ale przejrzyste w układzie, zapewniają dostęp do podstawowych informacji oraz, co najważniejsze, dostęp do katalogu online.

Witryna WWW **Biblioteki Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego**³⁴ prezentuje się wyjątkowo korzystnie. W jej

³³ Telnet: galicja.bj.uj.edu.pl login: user

³⁴ Zob. strony WWW: <http://pater.kul.lublin.pl/>

centralnym miejscu zamieszczono efektowny obraz projektowanego wyglądu Biblioteki po rozbudowie. Podane są informacje o Bibliotece (struktura, godziny otwarcia, historia), o zasobach (katalogi, bazy, nowości, czasopisma), a także o wydarzeniach (wystawy, konferencje, kronika, nagrody i inne). Z graficznej wersji witryny można przejść do jej wersji tekstowej. Witryna ta, zaprojektowana w języku polskim, zawiera ponad 250 stron, z których sto zajmują spisy tytułów zagranicznych czasopism drukowanych. Oczywiście możliwy jest też dostęp do katalogu VTLS (komputerowy, zintegrowany sieciowy katalog VTLS - OPAC). Katalog ten jest nieustannie, na bieżąco uzupełniany; obecnie obejmuje publikacje wydane po roku 1995. Aktualny stan zasobów katalogu (ilość rekordów) podana jest na osobnej stronie, prezentującej porównawcze dane katalogów online innych polskich bibliotek. Można zatem stwierdzić, że witryna WWW BU KUL zaprojektowana jest z dbałością o pozytywne wrażenia estetyczne odbiorcy oraz zapewnia szerokie możliwości wyszukiwawcze.

Również w samych superlatywach należy się wyrażać o witrynie **Biblioteki Głównej Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie**³⁵. Na stronie głównej przedstawione jest zdjęcie Uniwersytetu, mające przybliżyć jego lokalizację. Oprócz ogólnych informacji, w dziale *tematyka* podana jest charakterystyka zbiorów Biblioteki Głównej UKSW – określony jest ich rodzaj (druki zwarte, czasopisma, stare druki, zbiory specjalne) oraz ich szeroka tematyka (archeologia chrześcijańska, bioetyka, ekologia, etyka, filologia polska, filozofia, historia, historia Kościoła, historia sztuki, matematyka, misjologia, muzykologia, patrologia, politologia, prawo, prawo kanoniczne, psychologia, religioznawstwo, socjologia, teologia, teologia środków społecznego przekazu). Jest odnośnik do Serwisu Internetowego UKSW oraz linki do innych bibliotek, w tym: uniwersyteckich, teologicznych, technicznych, Bibliotek PAN oraz wielu innych. Szczególne jednak znaczenie mają prezentowane bazy danych. Należą do nich między innymi, bazy własne biblioteki

³⁵ Zob. strony WWW: <http://www.biblioteka.uksw.edu.pl/index.html>

udostępniane online (Katalog druków zwartych Biblioteki UKSW, Katalog Prac Magisterskich i Doktorskich UKSW, Katalog Prac Dyplomowych UKSW, Katalog starych druków Biblioteki UKSW, Bibliografia Historii Kościoła, Bibliografia z zakresu teologii moralnej i etyki, Polska Bibliografia Nauk Kościelnych). Z baz dostępnych lokalnie prezentowany jest również Katalog Bibliotek Federacji Fides, Przewodnik Bibliograficzny BN oraz Bibliografia Zawartości Czasopism BN. Przedstawiona jest także charakterystyka baz istniejących na CD-ROM (m.in. The Philosopher's index, ATLA, Nauczanie Ojca Świętego Jana Pawła II, System Informacji Prawnej Lex Plonica Prima).

Także przeszukiwanie dostępnych katalogów online jest możliwe poprzez bardzo przyjazny formularz wyszukiwawczy. Wyszukiwanie może być prowadzone na dwa sposoby – przez indeksy (autorski, tytułowy, haseł przedmiotowych i inne) oraz przez wyszukiwanie bezpośrednie z możliwością wpisania warunków dotyczących różnych pól i łączenia ich z jednym z operatorami logicznymi (iloczyn wpisanych warunków, suma oraz różnica). Na stronie formularza wyszukiwawczego zamieszczona jest do niego instrukcja oraz opis przeszukiwanego katalogu.

Witryna ta, w sposób prosty i przyjazny oferując dostęp do źródeł informacji, jest szczególnie ceniona ze względu na bogactwo bibliograficznych baz danych.

Kolejny kraj, którym jest **Holandia** prezentują: Katholieke Universiteit Brabant³⁶ oraz **Katholieke Universiteit te Nijmegen**³⁷.

Biblioteka Uniwersytetu w Nijmegen - Universiteitsbibliotheek³⁸ oferuje swą witrynę w języku niderlandzkim i angielskim, jednak pełny dostęp do wszystkich informacji na niej zawartych może stanowić pewne utrudnienie. Strona angielskojęzyczna dostępna jedynie w wersji tekstowej (bez użycia grafiki, czy animacji), stanowi jedynie objaśnienia do

³⁶ <http://cwis.kub.nl/ext-uk/index.html>

³⁷ <http://www.kun.nl/>

³⁸ http://www.kun.nl/ubn/kunbib/zoeken_in_de_eigen_collectie/index.html

właściwych stron w języku niderlandzkim³⁹. Możliwe jest jednak użycie języka angielskiego podczas korzystania z katalogu dostępnego zarówno przez bramki WWW, jak i przez Telnet⁴⁰. Są dostępne pełne kryteria wyszukiwawcze podczas korzystania z katalogu online, wielokrotnie już omawiane i każdorazowo spełniane przez biblioteki wykorzystujące zintegrowane systemy biblioteczne.

Również **Szwajcarię** prezentują dwa uniwersytety. Są to: Theologische Hochschule Chur⁴¹ oraz **Fribourg University**⁴². Pierwsza witryna dostępna jest jedynie w języku niemieckim i nie oferuje połączeń z Biblioteką. Natomiast strony Uniwersytetu we Fryburgu dostępne są w języku niemieckim, angielskim i francuskim i to samo dotyczy stron, na których prezentowana jest Biblioteka, jedna z wielu stosujących zintegrowany system VTLS. Katalog główny dostępny jest na stronach WWW⁴³ poprzez VTLS Web Gateway i oferuje wszystkie możliwości wyszukiwawcze należące do tego systemu. Witryna zamieszcza też odnośniki do innych bibliotek w Szwajcarii, w Europie i świecie oraz do Biblioteki Elektronicznej *Electronic library*, umożliwiającej korzystanie z elektronicznych wersji ponad 400 czasopism i wielu baz danych (m.in. bases de données en ligne, bibliographie fribourgeoise, CD-ROMs, fonds photographiques, chronique fribourgeoise, compositeurs fribourgeois contemporains, trésors imprimés fribourgeois).

W takich krajach, jak **Niemcy, Wielka Brytania, Portugalia** oraz **Malta** do Europejskiej Federacji Uniwersytetów Katolickich należą pojedyncze uniwersytety.

³⁹ W języku angielskim podane są objaśnienia, w której części strony znajdują się linki do innych stron i czego dotyczą; ich zawartość pozostaje w j. niderlandzkim.

⁴⁰ Telnet (opc.ubn.kun.nl login: opc)

⁴¹ Zob. strony WWW: <http://thchur.ch>

⁴² <http://www.unifr.ch/main/bibliotheque.html>

⁴³ <http://vtls.etatfr.ch/vtls/german/>

W Niemczech należy do FUCE **Katholische Universität Eichstätt**. Witryna Universitätsbibliothek Eichstätt⁴⁴ zaprezentowana w języku niemieckim (w j. angielskim podane są jedynie ogólne informacje), również spełnia wszelkie wymogi i oczekiwania w zakresie zapewnienia pełnej i wszechstronnej informacji, dostępu online do katalogu, baz danych oraz do innych serwisów w Sieci. Zamieszcza pełne informacje o Bibliotece, lokalizacji poszczególnych jej agend (wraz z zamieszczoną mapką), adresy, godzinach otwarcia, telefony. Określony jest jej profil, zasoby, katalog online, bazy danych, czasopisma elektroniczne oraz inne serwisy dostępne poprzez linki z tej witryny. Na uwagę zasługuje między innymi portal skierowujący do elektronicznych baz danych o nazwie **ELib Eichstätt**⁴⁵; czasopismo **GNOMON Online** – elektroniczny magazyn krytyczny, związany z czasopiśmem *Gnomon : kritische Zeitschrift für die gesamte klassische Altertumswissenschaft*, zawierający opracowania naukowe dotyczące świata starożytności⁴⁶ oraz **Graphische Sammlung und AV-Archiv**⁴⁷, będący opisem kolekcji zawierającej grafikę, portrety, exlibrisy, mapy, jak również starodruki, zarazem oferując dostęp do tej bazy online. Dostęp do katalogu bibliotecznego jest możliwy poprzez cztery wersje OPAC - Online Public Access Catalogue (Web-OPAC, JAVA-Telnet-OPAC, Telnet-OPAC, Standard-OPAC). Istnieje także odnośnik do BibliotheksVerbundes Bayern i katalogu online bibliotek tworzących to stowarzyszenie⁴⁸.

⁴⁴ <http://www-ub.ku-eichstaett.de/>

⁴⁵ Zob. strony WWW:

<http://www-ub.kueichstaett.de/katalog/index.html>

ELib Eichstätt - das Zugangportal zu den elektronischen Ressourcen [CD-ROM, Online-Datenbanken ...].

⁴⁶ <http://www.gnomon.ku-eichstaett.de/Gnomon/Gnomon.html>

GNOMON

ONLINE - Eichstätter Informationssystem für die Klassische Altertumswissenschaft

⁴⁷ <http://nonbook.ku-eichstaett.de/>

⁴⁸ **BibliotheksVerbundes Bayern** (biblioteki członkowskie):

BibliotheksVerbund Bayern (BVB),

Südwestdeutscher Bibliotheksverbund (SWB),

Gemeinsamer Bibliotheksverbund Göttingen (GBV),

Zentrale Zeitschriftendatenbank (ZDB),

Witryna ta zorganizowana w sposób przystępny, o wyważonej grafice, szczególnie dla osób niemieckojęzycznych, może być cennym i obfitym źródłem informacji, stanowiąc jednocześnie portal do kolejnych miejsc bogatych w różnorodne dane.

Kolejnym ośrodkiem zaliczanym w poczet członków FUCE jest **St. Andrew's College of Education w Wielkiej Brytanii**. W 1999 roku przyłączył się on do Uniwersytetu w Glasgow (*Glasgow University*) tworząc jednocześnie najnowszy jego Wydział – Faculty of Education. Stanowiąc zatem integralną część uniwersytetu oferuje dostęp zarówno do Biblioteki Wydziałowej - **St Andrew's Campus Library**⁴⁹, jak i do Biblioteki Uniwersytetu w Glasgow – **Glasgow University Library**⁵⁰. W Sieci WWW przedstawiona jest bardzo bogata w informacje witryna Biblioteki Uniwersyteckiej w Glasgow. Używany przez Bibliotekę **MERLIN Workstation**⁵¹ umożliwia dostęp do: katalogu bibliotecznego (także poprzez Telnet⁵²), systemu wypożyczeń, baz danych, czasopism elektronicznych, innych katalogów bibliecznych oraz do informacji o dostępnej literaturze z różnych dziedzin.

Biblioteka Uniwersytetu na Malcie – **University of Malta Library**⁵³ posiada witrynę, w której występują wszystkie wymieniane elementy występujące w opisywanych już stronach bibliotek uniwersyteckich. Warto jedynie dodać, że zamieszczony jest bardzo szczegółowy opis katalogu kartkowego (do roku 1992), dostęp do katalogu online (od roku 1992) oraz przedstawione są przyjęte zasady klasyfikacji zbiorów. Witryna ta posiada strony z przygotowanymi formularzami dla wyszukiwania prostego i złożonego, poprzez które użytkownik może korzystać z katalogu wraz z bardzo przyjaznym systemem pomocy w formie przewijanego pliku tekstowego. Oferowany przez Bibliotekę OPAC

Deutsche Bibliothek (DDB),
Verbundkatalog DBI.

⁴⁹ Zob. strony WWW: <http://www.lib.gla.ac.uk/AboutLibrary/sac.html>

⁵⁰ <http://www.lib.gla.ac.uk/AboutLibrary/index.html>

⁵¹ <http://www.lib.gla.ac.uk/Help/index.html>

⁵² Telnet: eleanor.lib.gla.ac.uk

⁵³ <http://www.lib.um.edu.mt/>

obsługiwany jest przez ADLIB⁵⁴, serwer internetowy, będący swego rodzaju bramką pomiędzy katalogiem online i Siecią WWW.

Biblioteka Uniwersytetu w Budapeszcie, **Pázmány Péter Catholic University**, będąca w dwóch wersjach językowych (j. węgierski i angielski), nie posiada linków do strony głównej tej uczelni. Zaś, Biblioteka Uniwersytetu w Portugalii (**Universidade Católica Portuguesa**) - **Biblioteca Universitária João Paulo II**⁵⁵ niestety dostępna jest wyłącznie w języku portugalskim, co jest znacznym utrudnieniem dla dużej liczby potencjalnych użytkowników.

Na podstawie omówionych witryn można wysnuć pewne wnioski końcowe. Otóż strony WWW poszczególnych bibliotek mają cechy wspólne, jak i cechy je wzajemnie różniące. Oczywiście różna bywa konstrukcja strony, użyta na niej grafika czy animacja. W odmienny sposób, bardziej lub mniej doskonały, pełni ona funkcję swego rodzaju indeksu po całej witrynie biblioteki. Bardzo zróżnicowane są odsyłacze kierujące do stron innych bibliotek, baz danych, czy katalogów centralnych różnych państw oraz ich ilość i znaczenie (mogą mieć duże znaczenie dla lokalnego użytkownika lub mogą oferować potężny materiał źródłowy o wartości uniwersalnej). Mogą być bardziej lub mniej dostępne ze względu na użyty język lub powszechność systemu używanego do prezentacji katalogów i baz danych na stronach WWW.

Jednakże, przede wszystkim najistotniejsze znaczenie zdają się mieć cechy im wszystkim wspólne. Należy do nich kompleksowa informacja, którą dostarczają - o bibliotece, jej zasobach i strukturze organizacyjnej, sposobach korzystania z katalogów, czy to kartkowych, czy tych dostępnych przez bramki WWW. Ogromną wartość mają udostępniane bazy danych, z tak wielu dziedzin oraz udostępniane zasoby elektroniczne. Mają one zasięg międzynarodowy. Zarówno pod względem bogactwa zawartej informacji oraz łatwego i szybkiego dostępu, stanowią olbrzymią konkurencję dla analogicznych źródeł w tradycyjnej formie drukowanej. Ich wartość podnosi się także przez możliwość

⁵⁴ <http://www.uk.adlibsoft.com/index.html>

⁵⁵ <http://www.libri.ucp.pt/>

ich nieustannej aktualizacji. Witryny dużych bibliotek naukowych i uniwersyteckich coraz częściej stają się portalami bibliotecznymi, stanowiącymi bramkę do wirtualnej biblioteki wszechobecnej w przestrzeni Internetu.

Do wymienionych korzyści, wynikających dla użytkowników tych stron, dodać należy szczególne znaczenie docierania do informacji specjalistycznych, z poszczególnych dziedzin nauki. Instytucje o pokrewnym profilu mają szansę porównania swych zasobów, wymiany informacji i doświadczeń, docierania do nowych źródeł oraz nawiązywania wzajemnej współpracy. Nieoceniona bywa możliwość dotarcia do dokumentów, jak i możliwość ich ściągnięcia w formie plików tekstowych. Możliwy jest łatwy i szybki kontakt przez pocztę elektroniczną.

Względy te również mają duże znaczenie dla środowiska bibliotek katolickich i kościelnych. Dlatego należy wyrazić nadzieję, że omówione witryny, nie tylko będą wskazówką w poszukiwaniu nowych źródeł informacji, ale również mogą przyczynić się do wzajemnej współpracy, wymiany myśli i doświadczeń pokrewnych bibliotek, lub też stać się impulsem do stworzenia witryny własnej biblioteki w Sieci World Wide Web.